

Список літератури

1. Вовчак О., Крентовська Л. Фінансове посередництво: економічна сутність та класифікація / О. Вовчак, Л. Крентовська // Вісник Національного банку України. — №8. — 2012. — С. 4—9.
2. Буднік М.М. Фінансовий ринок: навч. посібн. / М.М. Буднік, Л.С. Мартюшева, Н.В. Сабліна. — К.: Вид-во «Центр навч. літ-ри», 2009. — 334 с.
3. Школьник І. О. Фінансовий ринок України: сучасний стан і стратегія розвитку: монографія / І. О. Школьник. — Суми: Мрія ; УАБС НБУ, 2008. — 348 с.
4. Catalan M. Contractual Savings or Stock Markets Development: which leads? [text]: research paper/ M. Catalan, G. Impavido, A. Musalem. — The World Bank.: 2000. — 42 p.

УДК 311:339:34

К. О. Пономаренко,
аспірант, провідний економіст
НТК статистичних досліджень,
Державна служба статистики

ОГЛЯД ЗАКОНОДАВЧОЇ БАЗИ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ

Роздрібна торгівля — важлива частина національної економіки країни, що відбиває в собі економічний стан держави через показники споживчих витрат, вона являє собою індикатор економічного розвитку країни, самотому питання законодавчого регулювання здійснення торговельної діяльності у сфері роздрібної торгівлі постають особливо актуальними.

Розглядатимуться нормативно-правові акти, що напряду впливають на торговельну діяльність: Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV [1]; Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV [2]; Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» від 22.03.2012 № 4618-VI [3]; Концепція Загальнодержавної програми розвитку малого і середнього підприємництва на 2014–2024 рр. від 28.08.2013 № 641-р [4]; Проект Закону України «Про внутрішню торгівлю» [5].

Господарський кодекс України, встановлює основні принципи правових відносин у сфері торгівлі (купівлі-продажу), визнає господарсько-торговельну діяльність, як діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання у сфері товарного обігу спрямовану на реалізацію продукції виробничо-технічного призначення і товарів народного споживання, а також допоміжну діяльність, що забезпечує їх реалізацію. Господарський кодекс України досить узагальнено регулює торговельну діяльність усіх сфер, залишаючи без уваги специфічні аспекти різних форм господарювання як то внутрішня роздрібна торгівля.

Крім цього, в існуючому законодавстві є чимало недоліків у тому числі застарілих колізійних норм і прогалин, що зумовлене запровадженням в економіку України нових для неї форм здійснення роздрібною торгівлі, які ще не зазнали відповідного законодавчого регулювання.

Зазначені недоліки також притаманні Цивільному кодексові України, також існують правові колізії між положеннями Господарського та Цивільного кодексів.

Серед суб'єктів, що займаються роздрібною торгівлею, значна частина є представниками малого і середнього підприємництва. Тому є доцільним зупинити увагу на Законі України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» оскільки його вплив на галузь роздрібною торгівлі суттєвий. Нажаль варто визнати, що впровадження закону мало позначилось на розвитку підприємництва у тому числі і рітейлу, оскільки механізми отримання підтримки означені не достатньо конкретно, як і установи до яких мають звертатись підприємства за допомогою. Варто зазначити, що в документі не чітко визначені результати, що мають бути досягнуті завдяки дії закону.

Концепція Загальнодержавної програми розвитку малого і середнього підприємництва на 2014—2024 рр., значна частина концепції копіює Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні», що був прийнятий у 2012 році оскільки програма спирається на згаданий закон. Концепція розвитку є прикладною програмою, де чітко визначений перелік проблем, з якими стикаються малі та середні підприємства (МСП) та містить шляхи і способи розв'язання проблем, що заважають розвитку МСП, але вони досить декларативного характеру, відсутній чіткий продуманий механізм запровадження необхідних змін.

Недосконалість вітчизняного законодавства у сфері торговельних відносин вимагає прийняття довгоочікуваного, який розглядається ще з 2011 року, Закону України «Про внутрішню торгівлю». На перший погляд проект Закону визначає правовий статус суб'єкта торговельної діяльності, загальні вимоги щодо здійснення торговельної діяльності, державне регулювання торгівлі в цьому нормативному акті обмежується характеристикою його загальних засад. При більш ґрунтовному вивченні проекту стає зрозумілим, що він не готовий до прийняття, через велику кількість спірних питань, що викликало бурхливу реакцію підприємців, особливо серед тих хто займається роздрібною торгівлею. Враховуючи численні публікації в засобах масової інформації, що містять негативну оцінку та враховуючи загальну реакцію підприємців, законопроект знаходиться на доопрацюванні.

Отже, можна зробити висновки: законодавство України, що регулює торговельну діяльність, потребує серйозного корегування. Сукупність системних недоліків, які містяться в нормативно-правових актах, негативно впливають на розвиток роздрібною торгівлі ускладнюючи діяльність підприємств, а також дослідження галузі статистикою. Українське законодавство дуже повільно реагує на постійні зміни, що відбуваються в галузі, нормативні акти, які виносяться на розгляд, є недопрацьованими, в зв'язку з чим набуття чинності ними затримується і втрачає актуальність.

Список літератури

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
3. Закон України “Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні” від 22.03.2012 № 4618-VI [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4618-17>
4. Концепція Загальнодержавної програми розвитку малого і середнього підприємництва на 2014—2024 рр. від 28.08.2013 № 641-р [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/641-2013-%D1%80>
5. Проект Закону України «Про внутрішню торгівлю» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://me.kmu.gov.ua/control/uk/publish/printable_article?art_id=160705